

noget anden Samfundsklasse end tidligere. Medens det for en halv Snæs Aar siden hovedsagelig var Gaardmandsønner, der vare paa Seminarierne, er det nu i langt højere Grad Husmandsønner, i det hele mere fattigt stillede Folks Børn. Det er meget let forklarligt, at det er saa. Det dateres i Grunden fra den Tid, da den Seminarielov, der nu fungerer, var under stærk Omtale her i Rigsdagen, under foreløbig Behandling og endelig Vedtagelse. Man stillede i denne Seminarielov — det ved det ærede Medlem lige, saa godt som jeg — betydelige Fordringer til de unge Menneskers Uddannelse. Det har gjort, at mange holde sig tilbage, naar de ikke kunne se Udsligt til et større materielt Udbytte af deres Arbejde end de Lønninger, der nu bydes Lærerne. Naar det ærede Medlem altsaa fremførte som en Kendsgerning, og som Bevis paa, at vi ikke trænge til en ny Skolelov, at Tilgangen til Seminarierne er lige saa stor, som den har været før, maa jeg bede det ærede Medlem tage det tilbage, thi det ærede Medlem bliver nødt til at indrømme mig, at det, jeg anfører, er Kendsgerning, og at derimod det, han anfører, er en Formodning, som mangler Bishedens Grundlag. Dernæst sagde det ærede Medlem, at han vilde ikke gaa med til nogen almindelig større Lønningsforbedring, men vilde gaa med til en Paastønnelse, om hvilken man jo, som det ærede Medlem for Ringløbing (S. C. Christensen) allerede har gjort opmærksom paa, ikke ved, hvor vidt den skulde strække sig, og hvem den skulde ydes. Jeg er i det samme Tilfælde som det ærede Medlem for Ringløbing, idet jeg ikke kan forstaa Betimeligheden eller Rigtigheden af en saadan Metode. Jeg anser det for det eneste holdbare, at en Embedsmænd — og Lærerne staa jo i Klasse med Embedsmænd — faar en Løn, der staaar i passende Forhold til hans Uddannelse, den sociale Stilling, han indtager, og Betydningen af det Arbejde, han udfører. Naar man nu altsaa anser Oplysning for at være af særlig stor Betydning — og jeg er vis paa, at det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgfreds sætter Oplysning meget højt — saa maa man ogsaa bestemme en Løn, der svarer til Oplysningsarbejdets Betydning. Derom tror jeg, at det ærede Medlem ved nærmere Overvejelse vil blive enig med jeg

haaber, Flertallet i dette Ting. Saa berørte det ærede Medlem et Punkt, som er blevet omtalt, og som jeg ikke skal gaa nærmere ind paa. Det var Børneantallet i Skolen. Jeg skal blot omtale, det Bevis, det ærede Medlem fremførte paa, at der godt kunde være mange Børn i een Klasse, nemlig at han dog havde faaet en god Undervisning. Det ærede Medlem er kun et Bevis paa, at et særlig begavet Barn kan faa en god Undervisning, selv om der er mange Børn under een Lærers Varetægt, men man kan ikke regne med lutter begavede Børn, de ere Undtagelser, og Undtagelsen er en medens Reglen omfatter mange. Det er netop en god Bestemmelse i Lovforslaget, at det forlanger et mindre Børneantal. Jeg er jo noget bedrøbet over, at der ikke er taget Hensyn til, hvad jeg i Fjor ikke en, men flere Gange hentillede, om der ikke skulde lægges noget mere Vægt paa Klasseinddelingen, saa at der kom mere jævnaldrende Børn i Klasserne. I saa Fald vilde jeg ikke have noget imod, at man forøgede Børneantallet. Jeg har sagt det adskillige Gange, men det har ikke rigtig bundet Tilslutning, skønt alle, der have Forstand paa Undervisning, ere enige i, at een Lærer kan lettere undervise 50 Børn i samme Alder end 35 i en Alder fra 11 til 14 Aar. Dette er en uangribelig Paastand. Det fæder mig, at der ikke er taget lidt mere Hensyn dertil, end der er i dette Lovforslag. — Jeg vilde gerne takke det ærede Medlem for Hillerød (Dinesen) for en Udtalelse fra ham i Dag, og det har jeg saa meget mere Anledning til, som det i Fjor var mig, der førte Spørgsmaalet frem om denne ministerielle Fortolkning af Loven om Lærernes Kaldelse. Det var mig, der førte det frem, og jeg gjorde det med velberaad Hu, fordi jeg mente, at der var en Skavank, der, som paa en eller anden Maade maatte rettes, men jeg gjorde det ikke paa nogen Maade for derved at vække Anstød for hele Loven — aldeles ikke, dertil har denne Lov i sine Hovedprincipper altfor meget min Kærlighed. Som sagt, jeg førte det frem, og det blev ad forskellige Veje eller ved forskellige Tilfældigheder det ene af de Hovedpunkter, hvorpaa Loven tilsidst strandede. Nu glædede det mig derfor at høre, at det ærede Medlem for Hillerød gjorde